

Pécsi Ítéltábla

Pf.III.20.032/2025/4. szám

A felperes:

felperes1 (cím1)

A felperes képviselője:

Kummer Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kummer Ákos ügyvéd, cím2)

Az alperes:

alperes1 (cím3)

Az alperes képviselője:

Dr. Bogár Kornélia ügyvéd (cím4)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

felperes 17. sorszám alatt

A per tárgya:

személyiségi jogi igények érvényesítése

Az elsőfokú bíróság:

Kaposvári Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat:

22.P.20.603/2024/16. számú ítélet

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 35.000 (harmincötezer) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget, valamint az államnak – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára – az esedékesség napjáig 48.000 (negyvennyolcezer) forint meg nem fizetett fellebbezési eljárási illetéket. Az esedékesség napja a jelen határozat meghozatalát követő hatvanadik nap. Az illeték megfizetése során a közlemény rovatban a Pécsi Ítéltábla megnevezését, a jelen határozat ügyszámát, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát fel kell tüntetni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint helyiségon, a 2024. évi önkormányzati képviseléválasztáson a felperes, a város korábbi polgármestere és az alperes, a helyiségi Járási Hivatal hivatalvezetője is indult a polgármesteri tisztség elnyeréséért. A választási kampányban, 2024. június 6. napján az alperes a saját Facebook oldalán egy bejegyzést tett közzé, melyben leírta, hogy a segítségre megkért ismerősök „személynév, ne haragudj, nem merünk segíteni, mert félünk...” közléssel hátrították el a közreműködést az alperesi kampányban. A bejegyzésben „Tudod milyen személynévkám, megbosszul mindent, képes tönkretenni, mint ahogy tette XY-nal – hallgatom a sokadig megbeszélésen” közlést tette. A bejegyzés tartalmazta, hogy az elmúlt hónapokban a jelenlegi polgármestertől való félelem mélyen meggyökerezett a legtöbb helyiségi ellenzékiben. „Úgy kell leüljek egy étterem teraszára tárgyalni, hogy takarásban legyen a partnerem. Nyilvános helyen elég halkán beszéljünk, mert a „polgi kémei” ott vannak mindenhol és nem maradhat titokban semmi”. Ezután az alperes felteszi a kérdést, hogy az olvasók szerint ez a város normális működése-e, ez gondolati szabadság-e, értelmi-közösségi összetartozás útjának minősül-e. Majd az alperes összefogásra, változtatásra szólította fel az olvasókat azzal, hogy június 9-én nemcsak a város fejlődéséről szavaznak, hanem arról is, hogy a következő öt évben lehet-e helyiségon „normálisan és félelem nélkül élni”.
- [2] Az önkormányzati választások során a polgármesteri tisztséget ismételten a felperes nyerte el.
- [3] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a Facebook oldalán 2024. június 6. napján közzétett bejegyzésében valótlanul állította, miszerint bosszúból tönkretett embereket (1. közlés), illetőleg helyiségon nyilvános helyeken az alperessel csak halkán lehet beszélgetni, mert a beszélgetés nem marad előtte titokban (2. közlés). Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest elégtételadásra olyan módon, hogy az általa elkövetett jogsértésért sajnálkozását levélben fejezze ki az irányában, és jogosítsa fel őt a levél nyilvánosságra hozatalára a saját Facebook oldalán. Kérte az alperes 600.000 forint sérelemdíjban és ennek 2024. június 7. napjától járó késedelmi kamatában, valamint az elsőfokú perköltségben való marasztalását.
- [4] Álláspontja szerint a sérelmezett közlések egyike sem véleménynyilvánítás, nem is tényekből levont okszerű következtetés, hanem tényállítás, amelyek valóságát az alperes bizonyítani nem tudta. Nem vitatta, hogy közszereplőként tűrési kötelezettsége fokozott, azonban a véleménynyilvánítás szabadsága a tények meghamisítását nem oltalmazza. Őt az alperes úgy mutatta be, mint aki alkalmatlan a közbizalomra, mert az emberek ellehetetlenítése jellemzi és bevett gyakorlat számára, hogy az általa vezetett városban kémei beszámolnak arról, hogy mások egymás között mit beszélnek.
- [5] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Hangsúlyozta, hogy a bejegyzés nem a felperes magatartásáról, hanem az ellenzék közérzetéről szól, melyek a polgármestert is jellemzik, így közlése elsősorban véleménynyilvánításnak minősül.
- [6] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, és a felperest 90.000 forint perköltség, valamint 36.000 forint feljegyzett kereseti eljárási illeték megfizetésére kötelezte. Határozatának indokolásában a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42.§ (1) és (2) bekezdésének, valamint a 2:43.§ d) pontjának felhívásával arra a következtetésre jutott, hogy a felperes által sérelmezett alperesi bejegyzés – különös figyelemmel arra, hogy annak közzététele a választási kampányban történt – a szöveg egésze és annak belső összefüggései alapján a felperes által vezetett város közhangulatára, és arra vonatkozik, hogy a felperes a működése során kialakult légkör miatt már nem alkalmas a város vezetésére. Lényegi közlése a város ellenzéki érzelmű polgárai közhangulatának bemutatása, amely az alperes véleménye szerint félelemmel teli, és amelyet meghatároz a polgármester személyes intézkedései miatt való aggodás. Az 1. közlés azt fejezi ki, hogy a város aktuális ellenzékét támogató polgárok elképzelhetőnek tartják, hogy a felperes mint regnáló polgármester nem hagyja válasz nélkül

az ellenzéki polgármester-jelölt melletti fellépést. Ez a közlés azonban esetleges, csak egy vélhetően bekövetkező cselekményre utal. A mondat további része, a „mint ahogy tette XY-nal” az érintett személy homályban tartásával is az átlagos olvasó számára azt sugallja, hogy bizonytalan információn alapuló, meg nem erősített, tényközlésként nem vállalható az a körülmény, amelyből a véleményt formálták. Az alperes nem tett arra vonatkozóan tényállítást, hogy a felperes egy meghatározott személyt, egy meghatározott szituációban vagy eljárásban hátrányosan megkülönböztetett vagy tönkretett volna. A 2. közlésben szereplő a „polgi kémei”, akik híreket szállítanak a polgármesternek, már a közlés formájából adódóan sem értelmezhető szó szerint, az olvasó számára ebből nem egy szervezett hálózat képe, hanem a polgármester híveinek buzgólkodása rajzolódik ki, amely nem feltétlenül a polgármestert minősíti. Jogsértés hiányában az elsőfokú bíróság mind az objektív szankciók alkalmazására, mind a sérelemdíjban való marasztalásra irányuló kereseti kérelmet elutasította.

- [7] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes fellebbezett, amelyben annak megváltoztatását és keresetének teljesítését kérte. Fellebbezési érvelése szerint az elsőfokú bíróság megsértette a Ptk. 2:42. § (1)-(3) bekezdéseit, a 2:43.§ d) pontját, a 2:45.§ (2) bekezdését, illetve a 2:52.§ (1)-(3) bekezdéseit, amikor a közléseket nem tényállításnak, hanem véleménynyilvánításnak minősítette, és erre tekintettel a keresetet elutasította. Álláspontja szerint az alperesnek nem kellett konkrét személyt megneveznie ahhoz, hogy az 1. közlés határozott, objektív módon bizonyítható tényállításnak minősüljön. Az alperes ugyanis nem csak azt írta, hogy képes valakit tönkretenni, hanem azt, hogy korábban meg is tette, és hogy ezt „XY-nal” tette meg. Mindez egy határozott, bizonyítható tényállítás attól függetlenül, hogy az alperes nem nevezett meg konkrét személyt. A 2. közlés kapcsán az, hogy a „polgi kémei” szóösszetétel idézőjelben szerepel, nem teszi a közlést véleménnyé. Lényegi mondanivalója, hogy helyiségon létezik az a gyakorlat, miszerint az emberek beszámolnak részére arról, hogy mások nyilvános helyen miről beszélnek, az ilyen beszélgetések tartalma az általa kívánt módon ténylegesen el is jut hozzá. Ez ugyancsak tényállítás és a valóságnak nem felel meg. Egy politikusról annak állítása, hogy korábban bosszúból tönkretett olyan embereket, akik közéleti tevékenységével szemben léptek fel, illetve olyan gyakorlatot honosított meg a polgármesterként általa vezetett városban, hogy mások magánbeszélgetései jutnak vissza hozzá, a valóságon túlmenően sértő is, és mint valótlan, egyben sértő tényállítással szemben közszereplői minősége ellenére jogvédelem illeti meg.
- [8] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az internetes bejegyzés 1. közlése a kampányidőszakban és az azt megelőző időszakban az általa is jól észlelhetően az ellenzékben kialakult félelmet akarta bemutatni a választási kampánygyűléseken elhangzott mondatokkal. Ezek a mondatok egymást követik és egyik sem tartalmaz olyan konkrétumot, amely tényállítássá tenné. Megítélése szerint arra is tévesen hivatkozik a felperes, hogy a bejegyzés 2. közlése megalapozza a jóhírnévhez fűződő jogának sérelmét. A szövegkörnyezetből ugyanis az derül ki, hogy azok az emberek, akikkel beszélgetést folytatott, attól tartanak, hogy információik nem maradnak titokban a felperes előtt, eljutnak hozzá. Nem állította ugyanakkor azt, hogy a felperes kémhálózatot működtet, illetve az általa kívánt módon jutnak el hozzá az információk.
- [9] A fellebbezés nem alapos.
- [10] A felperes fellebbezése nem érintette az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást, jogorvoslati kérelme arra irányult, hogy a másodfokú bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 369.§ (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálati jogkörében eljárva a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő következtetést levonva azt

állapítsa meg, hogy az alperes a saját Facebook oldalán közzétett poszt kifogásolt tartalmával megsértette a jóhírnevét, és alkalmazza annak a keresetben kért jogkövetkezményeit.

- [11] Hangsúlyozza a másodfokú bíróság, hogy a felperes keresetében kizárólag jóhírnevének [Ptk. 2:45.§ (2) bekezdés] megsértését állította, és erre tekintettel kérte a személyiségi jogsértés szankcióinak alkalmazását, becsületének megsértésére [Ptk. 2:45.§ (1) bekezdés] nem hivatkozott. A szóban forgó személyiségi jogok tartalmának figyelembevételével ezért a kifogásolt közléseket elsődlegesen aszerint kellett értékelni, hogy azok tényállításnak vagy véleménynyilvánításnak minősülnek-e. Az e körben szükséges vizsgálatot az elsőfokú bíróság elvégezte, és ennek során helyesen nem csupán a PK 12. számú állásfoglalás II. pontjában meghatározott értelmezési szempontokra, hanem az Alkotmánybíróságnak a közügyek szabad vitatását szolgáló véleménynyilvánítás kapcsán kialakított, következetes gyakorlatára is figyelemmel volt.
- [12] Az Alkotmánybíróság a véleménynyilvánításhoz való jog tekintetében a bírói mérlegeléshez szükséges szempontrendszer, az alkotmányos alapelveket a 13/2014. (IV. 18.) AB határozat [39]-[41] bekezdéseiben határozta meg. Ennek megfelelően az ilyen ügyekben a bíróságnak először abban a kérdésben kell döntenie, hogy az adott közlés a közügyekben való megszólalást, a közérdekű vitában kifejtett álláspontot tükröz-e, vagyis a közügyek szabad vitatásával áll-e összefüggésben. A bíróságnak a második lépésben azt kell vizsgálnia, hogy a közlés tényállításnak vagy értékítéletnek minősül-e. Ennek során figyelemmel kell lennie arra, hogy a közügyeket érintő értékítéletek szabad folyása biztosított, hiszen a tényállításokkal szemben az értékítéletek közös sajátossága, hogy igazságtartalmuk nem ellenőrizhető és nem igazolható. Az értékítéletekkel szemben a tényállítások olyan konkrétumokat tartalmaznak, amelyek valósága bizonyítás útján igazolható, ellenőrizhető. Végül vizsgálni kell, hogy a közlés nem lépte-e túl a véleménynyilvánítás határát. A véleménysszabadság ugyanis nem nyújt védelmet az olyan öncélú, a közügyek vitatásának körén kívül eső, így a magán-, vagy a családi élettel kapcsolatos közlésekkel szemben, amelyek célja a pusztán megalázás, illetve a bántó vagy sértő kifejezések használata vagy más jogsérelem okozása {3329/2017. (XII. 8.) AB határozat, Indokolás [30]-[32]}. Ezen teszt alapján pedig esetről esetre lehet megállapítani, hogy a véleménynyilvánítási szabadságot vagy az érintett jóhírnevét, becsületét kell-e előtérbe helyezni {3357/2019. (XII. 16.) AB határozat, Indokolás [28]}.
- [13] Az elsőfokú bíróság e szempontrendszer alapulvételével, helyesen állapította meg, hogy a sérelmezett közlések a felperes polgármesterként kifejtett tevékenységére vonatkoztak, a felperest közszereplői minőségében érintették, és így a közügyek szabad vitatásával álltak összefüggésben. A közéleti viták lényegi részét jelentik ugyanis a közélet alakítóinak tevékenységét, nézeteit, hitelességét érintő megnyilvánulások [7/2014. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [48]; 3145/2018. (V. 7.) AB határozat, Indokolás [37]}.
- [14] Az elsőfokú bíróság annak is helytállóan tulajdonított jelentőséget, hogy – a fentebb írtak szerint – az alperes a bejegyzést az önkormányzati választási kampány időszakában hozta nyilvánosságra a közösségi médiában. A választási kampány során tett, a másik jelöltet negatív színben feltüntető kijelentések a véleménynyilvánítási szabadság körébe tartoznak, ha ezzel a választópolgárok döntési lehetőségét kívánják elősegíteni {5/2015. (II. 25.) AB határozat, Indokolás [30]}. A választási kampányt az Alkotmánybíróság következetesen olyan szituációnak tekinti, amelyben a lehető legerősebben jönnek számításba a közügyek minél szabadabb vitája melletti érvek, és ahol leginkább helye van a politikai programokról és a jelöltek alkalmasságáról vallott vélemények akár túlzó, felfokozott megfogalmazásának, tekintettel arra is, hogy ezen időszak alatt a cáfolat vagy ellenvélemény kifejtésének is jelentős tere nyílik {3240/2019. (X. 17.) AB határozat, Indokolás [27]}.

- [15] A hivatkozott alkotmányossági teszt második lépéseként abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy az internetes bejegyzés tényállításokat vagy értékítéleteket tartalmaz-e. Ennek során figyelemmel kellett lenni arra, hogy míg vélemények esetében a hamisság bizonyítása értelmezhetetlen, addig a bizonyíthatóan hamis tények önmagukban nem állnak alkotmányos védelem alatt. A politikai véleménynyilvánítás fokozott védelme mind a közügyekben megfogalmazott értékítéletekre, mind pedig a közügyek körébe tartozó tényállításokra vonatkozik. A tények közlése tipikusan a vélemények alapja, ezért még az alkotmányos értékkel egyébként nem bíró, utóbb hamisnak bizonyult tények esetében is indokolt, hogy a jogi felelősségre vonás során a felróhatóság és az esetleges joghátrányok mértékének meghatározása körében figyelembe vegyék a közéleti viták minél szabad folyásának érdekét {7/2014. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [49]-[50]}. Az adott esetben annak is jelentősége volt, hogy ha a megnyilatkozásnak a közügyek vitája, kiváltképp a kampány sajátosságaira tekintettel észszerűen tulajdonítható olyan jelentés, amely szerint a közlést a választók az érintett múlt- vagy jövőbeli politikájára, vagy a jelölt alkalmasságára vonatkozó politikai véleményként (nem pedig szó szerint) értelmezik, akkor a közéleti vita legintenzívebb szférájának szabad alakulása érdekében ebből kell kiindulni. Ez a mérlegelés egyértelműen túlmutat a kijelentés elemeinek pusztán bizonyíthatósági tesztel történő vizsgálatán, és az ügy valamennyi körülményének értékelését igényli {3107/2018. (IV. 9.) AB határozat, Indokolás [29]}.
- [16] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megalapozottan jutott arra a jogi következtetésre, hogy a keresetben kifogásolt közlések a felperes polgármesteri tevékenységével kapcsolatban megfogalmazott, a véleménynyilvánítás körébe tartozó kritikának minősültek. Ehhez képest annak egyes elemeit, a keresetben ekként megjelölt szövegrészeket sem lehetett ettől eltérően tényállításnak minősíteni. A sérelmezett kijelentéseket ugyanis nem a szöveggörnyezetükből kiragadva, hanem az azokat tartalmazó írás lényegének és mondanivalójának tükrében, a maguk összességében kellett értelmezni, amelynek során figyelemmel kellett lenni arra, hogy egy-egy vélemény megfogalmazása magában foglalhat tényállításokat is, de ez nem feltétlenül változtatja meg az egész közlés lényegét, mondanivalóját (Kúria Pfv.IV.21.828/2019/6.).
- [17] Az elsőfokú bírósághoz hasonlóan a másodfokú bíróság is kiemeli, hogy a közlemény egyrészt a felperest konkrét személy tönkretételével, kémhálózat működtetésével, mások magánbeszélgetéseinek ilyen módon való tényleges kihallgatásával nem vádolta, másrészt a „megbosszul mindent”, „bárkit képes tönkretenni” és a „nem marad titokban előtte semmi” minősítések tág értelmezési tartományuk miatt nem hordoznak konkrét, azonosítható és utóbb bizonyítható alperesi magatartásra vonatkozó tartalmat. Mindkét sérelmezett közlés, annak lényeges tartalma szerint az alperes, illetve a neki nyilatkozó személyek véleményeként a jövőben esetlegesen bekövetkező eseményekre utalással a város ellenzéki érzelmű polgárai félelemmel telinek értékelt közhangulatát kívánta bemutatni, így az alperes véleményeként értékelhető. Ezt a minősítést önmagában nem igazolja, de megerősíti a bejegyzésben használt legáltalánosabb személymegjelölés (ahogy tette XY-al) és a „polgi kémei” kifejezés idézőjelbe tétele, mert az átlagosan figyelmes és értő olvasó ezeknek nem tulajdoníthat olyan tartalmat, hogy a felperes egy vagy több meghatározott személyt ténylegesen tönkretett volna, vagy szervezett hálózatot működtetne magánbeszélgetések tartalmának megismerésére. Az, hogy az alperes a felperes közéleti tevékenységéről alkotott értékítélete szerint a vele, mint a felperessel szemben induló polgármesterjelölttel szimpatizáló személyekkel együtt tart a felperes ilyen magatartásától, erősen kritikus közlés, de tényállításnak nem minősül, ezért a Ptk. 2:43.§ d) pontjában védett jóhírnévhez fűződő személyiségi jog megsértését nem alapozza meg.

- [18] A fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 376.§ (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül eljárva, a Pp. 383.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [19] A felperes fellebbezése eredménytelen maradt, ezért az alperes másodfokú eljárásban felmerült ügyvédi munkadíjból álló költségét a Pp. 83.§ (1) bekezdése alapján viselni köteles, az alperes által a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3.§ (1) bekezdés a) pontja alapján a (2) bekezdésben meghatározott minimum összegben.
- [20] A másodfokú bíróság a Pp. 102.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest, hogy a feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 78.§ (4) bekezdése szerint fizesse meg, egyúttal a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdése alapján tájékoztatta a felperest az esedékesség időpontjáról, valamint a fizetés során a közlemény rovatban feltüntetendő adatokról.

Pécs, 2025. szeptember 22.

Dr. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács János s.k. előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. bíró